

Strategi

• **Program**

Plan

Policy

Riktlinjer

Regler

Borås Stads
**Program för mänskliga
rättigheter på lokal nivå**

Borås Stads styrdokument

Aktiverande

STRATEGI – avgörande vägval för att nå målen för Borås
PROGRAM – verksamheter och metoder i riktning mot målen
PLAN – aktiviteter, tidsram och ansvar

Normerande

POLICY – Borås Stads hållning
RIKTLINJER – rekommenderade sätt att agera
REGLER – absoluta gränser och ska-krav

Fastställt av: Kommunfullmäktige
Datum: 2023-04-27
För revidering ansvarar: Kommunstyrelsen
För uppföljning ansvarar: Kommunstyrelsen
Dokumentet gäller för: Alla nämnder och bolag
Dokumentet gäller till och med: 2027

”Alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter”. Så lyder den första artikeln i FN:s allmänna deklaration om de mänskliga rättigheterna. I korthet beskriver den vad staten aldrig får göra mot människor, och vad staten garanterar varje människa. De mänskliga rättigheterna är universella och odelbara, vilket betyder att de gäller för alla, och ingen rättighet står över någon annan. De slår fast att alla människor har rätt att få sina mänskliga rättigheter tillgodosedda utan någon form av diskriminering. De mänskliga rättigheterna är juridiskt bindande, och Borås Stad har ett ansvar för upprätthållandet av sina invånares mänskliga rättigheter. Detta ansvar regleras och förtydligas bland annat i den svenska grundlagen och i andra lagar samt genom internationella åtaganden och konventioner, vilka också betonar invånarnas inflytande och delaktighet.

Program för mänskliga rättigheter på lokal nivå

Det är på lokal nivå som många av de mänskliga rättigheterna ska förverkligas. Kommunen är skyldig att följa konventioner och lagstiftning och säkerställa att nödvändiga åtgärder genomförs. Programmet för mänskliga rättigheter på lokal nivå slår fast Borås Stads ambition i arbetet för en inkluderande stad.

De övergripande inriktningarna i programmet är:

1. att mänskliga rättigheter respekteras, skyddas, uppfylls, granskas och främjas i Borås på ett sådant sätt att alla invånare i Borås får sina rättigheter garanterade på ett likvärdigt sätt
2. att alla människor i Borås ska bli lyssnade på
3. att Borås Stad arbetar rättighetsbaserat, där universell utformning inkluderas och medborgarna har inflytande över beslut som rör dem
4. att kommunens ansvar för de mänskliga rättigheterna är synligt och närvarande i det kommunala arbetet, och att tjänstepersoner och valda företrädare inom Borås Stad har medvetenhet och kunskap om dem.

Ett rättighetsbaserat arbetssätt bygger på principerna delaktighet, inkludering, jämlikhet, transparens, ansvar och icke-diskriminering. Rättighetsprinciperna ska inkluderas i allt arbete som görs. Universell utformning handlar om att skapa lösningar som fungerar för så många som möjligt redan från början.

Utöver detta dokument har Borås Stad ett flertal styrdokument som direkt eller indirekt rör mänskliga rättigheter. De områden som dessa omfattar är viktiga i kommunens arbete för att respektera, skydda och uppfylla mänskliga rättigheter, men berörs inte i så stor utsträckning i detta dokument.

Civilsamhället, näringslivet och myndigheter är viktiga resurser i Borås Stads strävan att respektera, uppfylla och skydda de mänskliga rättigheterna. Borås Stad ska samverka med dessa olika aktörer för att på ett effektivt sätt säkra att de mänskliga rättigheterna tillgodoses.

I arbetet med att införa detta program krävs ett öppet och intersektionellt synsätt. Det tar hänsyn till att de maktförhållanden som finns i samhället ofta samverkar och förstärker varandra. Ett intersektionellt perspektiv synliggör makt, ojämlikheter och sociala identitetskategorier och hur dessa samspelar med varandra.

Ett Borås för alla

Mänskliga rättigheter ger inte färdiga svar på svåra lokala utmaningar. De mänskliga rättigheterna kräver däremot att beslut fattas på ett icke-diskriminerande, inkluderat och rättssäkert sätt. Att känna till sina rättigheter är grundläggande för att kunna hävda dem och vara delaktig i demokratiska processer. Utifrån detta är ambitionen att Borås ska vara en människovänlig stad, där alla oavsett ålder känner till sina rättigheter och får dem tillgodosedda. Jämställdhetsperspektivet ska finnas med i allt arbete som utförs av Borås Stad och alla ska ha möjlighet att vara sig själva fullt ut i livets alla skeden utan att utsättas för någon form av våld. Oavsett hur du titulerar dig eller vilken sexuell läggning du har så har du rätt till ett gott bemötande i Borås Stads verksamheter – både som invånare och som medarbetare. All kommunal verksamhet ska vara jämlik och tillgänglig för alla som tar del av dem.

Borås Stad ska vara ett föredöme i det lokala arbetet med mänskliga rättigheter och alla som lever, verkar och vistas i Borås ska kunna nå sin fulla potential, oavsett funktionsförmåga. Kommunen ska fortsätta att utveckla tillgänglighet ur alla aspekter, med Västra Götalandsregionens riktlinjer för tillgänglighet och standard som grund. Ingen ska heller diskrimineras på grund av sin tro eller sin etnicitet. Borås Stad ska arbeta för inkludering på lika villkor utifrån varje individs förutsättningar och behov. Staden ska även arbeta för att utjämna orättfärdiga skillnader i livsvillkor mellan olika grupper av människor. I Borås ska alla våga säga vad de tycker.

Uppföljning

Kommunstyrelsen ansvarar för att programmet följs upp vart fjärde år. Handboken med tillhörande handlingsplan innehållande konkreta åtgärder kompletterar programmet. Handboken med tillhörande handlingsplan tas fram i samverkan med berörda förvaltningar och bolag och följs upp vartannat år på aktivitetsnivå. Om förslagen i handlingsplanen kräver politiska beslut så behandlas det av berörda nämnder.

BORÅS
STAD

Postadress 501 80 Borås **Besöksadress** Stadshuset, Kungsgatan 55
Telefon 033-35 70 00 **e-post** boras.stad@boras.se **Webbplats** boras.se